



**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII KADENCJA**

Warszawa, dnia 3 lutego 2012 r.

Druk nr 55

**KOMISJA
NAUKI, EDUKACJI I SPORTU**

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 84 ust. 1 Regulaminu Senatu Komisja Nauki, Edukacji i Sportu wnosi projekt uchwały

z okazji 120 rocznicy urodzin wielkiego matematyka Stefana Banacha.

Do reprezentowania komisji w dalszych pracach nad tym projektem uchwały upoważniony jest senator Kazimierz Wiatr.

Przewodniczący Komisji
Nauki, Edukacji i Sportu
(-) Kazimierz Wiatr

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

z okazji 120 rocznicy urodzin
wielkiego matematyka Stefana Banacha

Stefan Banach, genialny polski matematyk, urodził się 30 marca 1892 roku w Krakowie. Już w dzieciństwie wykazywał ogromne zdolności matematyczne i lingwistyczne. Mając 15 lat utrzymywał się z udzielania korepetycji. Pomimo trudności materialnych czasu dzieciństwa i młodości w dorosłym życiu osiągnął światowe sukcesy naukowe.

Trudna sytuacja materialna i życiowa spowodowały, że Stefan Banach nie ukończył studiów wyższych. Był samoukiem. Jego niezwykły talent matematyczny odkrył profesor Hugo Steinhaus, dzięki któremu w 1920 roku otrzymał stanowisko asystenta na Politechnice Lwowskiej. W tym też roku doktoryzuje się, a w roku 1922 habilituje i zostaje profesorem Uniwersytetu im. Jana Kazimierza we Lwowie. W roku 1924 zostaje wybrany na członka korespondenta Polskiej Akademii Umiejętności.

Rok 1922, w którym Stefan Banach ogłosił drukiem swoją rozprawę doktorską uważany jest przez wielu matematyków za przełomowy w historii matematyki XX wieku. Ogłoszona rozprawa stworzyła bowiem ostatecznie podstawy analizy funkcjonalnej będącej nowym, niezwykle płodnym działem matematyki. Okazało się bardzo szybko, że ma ona istotne znaczenie dla rozwoju nie tylko samej matematyki, ale i dla innych nauk ścisłych, a szczególnie dla fizyki kwantowej. Stefan Banach uważany jest przez cały świat za jednego z największych matematyków naszego stulecia. Opracował on główne pojęcia i twierdzenia analizy funkcjonalnej, a wyrażenia takie, jak „przestrzeń Banacha” znane są każdemu matematykowi i fizykowi na całym świecie.

Stefan Banach był wielokrotnie namawiany do wyjazdu z Polski na bardzo atrakcyjnych warunkach. Namawiał go do tego m.in. tuż przed wojną John von Neumann (twórca teorii gier i informatyki), przyjeżdżał trzykrotnie w tym celu ze Stanów Zjednoczonych do Polski, oraz amerykański twórca cybernetyki Norbert Wiener. Stefan

Banach zawsze odmawiał. Z całą pewnością wyjazd uchroniłby go od ciężkich przeżyć w okresie okupacji i przedłużyłby mu życie. I tak np. w latach okupacji niemieckiej, aby ratować swoje życie, musiał zostać karmicielem wszy. Nadwerężone w czasie okupacji zdrowie spowodowało, że nie zdążył przenieść się do Krakowa na przygotowaną dla Niego katedrę na Uniwersytecie Jagiellońskim i zmarł we Lwowie w sierpniu 1945. Został pochowany na Cmentarzu Łyczakowskim.

Zasługi Stefana Banacha i aktualność jego postaci są wielorakie. Najważniejsze to ogromny wkład do rozwoju nauki światowej i do budowy polskiej szkoły matematycznej. Niezwykle ważne było przełamanie kompleksu poczucia niższości Polaków w naukach ścisłych. Stefan Banach pokazał, że mimo niesprzyjających warunków materialnych i ówczesnego zapóźnienia naukowego Polski można osiągać wyniki na najwyższym poziomie światowym. Jest On ciągle doskonałym wzorem do naśladowania dla polskiego świata nauki i dla naszej młodzieży.

Mamy przekonanie, że podjęcie przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej uchwały z okazji 120 rocznicy urodzin wielkiego matematyka Stefana Banacha w istotny sposób przybliży Jego sylwetkę oraz zainspiruje wiele osób i całe środowiska do żmudnej, ale owocnej pracy naukowej. Będzie też okazją do namysłu nad rolą matematyki w rozwoju intelektualnym i mentalnym, szczególnie w procesie edukacji młodego pokolenia, nie tylko w obszarze nauk ścisłych i technicznych.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

T ł o c z o n o z p o l e c e n i a M a r s z a ł k a S e n a t u
